

körén. Olvasásuk gondolatébresztő és a nemzetnevelés más területén is haszonnal gyümölcsöztethető.

A szegedi tankerület mindkét kiadványa, a Középiskolai kérdések és a Polgári iskolai kérdések egyaránt megérdemlik, hogy a magyar művelődés minden ágának munkálói szeretettel lapozgassanak bennük, hogy egymás felfogását, küzdelmeit és vágyait megismerve és megértve, karöltve haladhassanak a magyar jövő sorsát lelke mélyén hordozó, új nemzedék tudásának, jellemének és világszemléletének kialakításában.

Implom József

Tankó Béla, Az egyetemről. Debrecen, 1936. 19 o.

A debreceni egyetem ez évi rectora ezzel a tanulmánnyal foglalta el rectori székét. Az ilyen megnyitó beszédeknek még akkor is, ha nem volnának magokban nézve nagy jelentőségűek, történeti értékük van, mert ezekből az tűnik ki, hogy a tanárok által egy évre irányítónak választott tanár mit lát a maga egész gondolatvilágából leginkább valónak arra, hogy azzal saját magát mintegy bemutassa és azt egyeteme következő évére jóformán vezető fonálnak jelölje ki. Igaz, hogy számos szaktudomány alkalmatlannak tűnhetik fel ilyesmire, de sehol sincs megírva, hogy a rectori beszédnek egyedül szakembereket érdeklőnek kell lennie. — Tankó Béla a mai idők legnagyobb kérdéseinek egyikéhez nyult: az egyetem lényegéről benne élő felfogást tárja fel. Mindenkinél, aki érezte valaha, hogy neki az egyetemi élet mit jelentett, amíg reá alakítóan hatott, s mindenkinél, aki állandóan átéli azt a kötelességet, amelyet az egyetemen mások alakításával teljesítenie kell, nagy megnyugvás és erősítés, hogy Tankó is hű a régi tételhez: az egyetem élete a tanulmányozásban nyilvánlik, mert az egyetemen az uralkodó egyedül a tudomány gondolata lehet. Ez nem gátol meg semmit abból, amit az egyetemről a nemzet érdekében várunk, de követeli az elismerését annak, hogy az egyetem a tőle várt szolgálatot egyedül a tudomány minél mélyebb és teljesebb, minél szabadabb és önzetlenebb művelésével tudja elvégezni. 1936 decemberében a felsőoktatási kongresszus szakosztályaiiban érdekes volt tapasztalni az egyetemről való gondolatok kavargását; ez a rectori beszéd alkalmas bizonytalanságok tisztázására. — Különösen jól esett itt is észrevenni, hogy a szerző milyen tisztán hirdeti az egyetemről azt a felfogást, amelynek a régi kolozsvári egyetem kezdetétől fogva, de különösen a századforduló körüli évtizedekben megtestesítője volt. Ez talán elhomályosult néha és bizonyos, hogy megértésre nem mindig talált; de élt és még tovább él. Így ez a beszéd a magyar szellemi élet történetének is becses tanúja lehetne, ha valaha lenne valaki, aki ennek az elsüllyedt korszaknak a nyomait keresné a magyar életben.

i. s.

Lengyel Imre: A modern nyelvoktatás főbb tényezői a már meglévő nyelvi ismeretek (anyanyelv) szempontjából. — Debrecen, 1936, A Magyar Kir. Tisza István Tudományegyetem Pedagógiai Szemináriuma és Pszichológiai Intézete. Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedése. 52. l.

A tanulmányban a szerző több szempontból és alapos elméleti tájékozottsággal vizsgálja, hogy milyen szerepe van az anyanyelvi tényezőknek és általában a már meglévő nyelvi ismereteknek a modern nyelvi oktatásban. Szerzőnek ehhez a célkitűzéséhez akarunk alkalmazkodni, mikor a dolgozat ismertetésében ezt a szempontot tartjuk szem előtt. A nyelvoktatás történeti áttekintésével kapcsolatban a mai úgynevezett „közvetítő” módszernek éppen abban látja az értékét, hogy — a pusztán

